

Vlaanderen
verbeelding werkt

PFAS inventarisatie brandweersites

Webinar voor lokale besturen

9 Juni 2022

Programma

- Bert Vanhuysse – Roeselare: Ervaringen uit het lokaal bestuur
- Kristel Declercq – OVAM: De aanpak van de inventarisatie van de risicosites
- Liesbet van Rooy – AZG: Communicatie rond *no regret*-maatregelen
- Marleen Van Damme – DOV : Het gebruik van de PFAS-kaart en de PFAS-verkenner
- Karl Vrancken: Het tijdelijk handelingskader voor bodem en grondwater

- Vraag en Antwoord

Vlaanderen
verbeelding werkt

Van Kennis naar Actie

Webinar lokale besturen

Prof. Dr. Karl Vrancken – PFAS Opdrachthouder

09/06/2022

Communicatie

www.vlaanderen.be/pfas-vervuiling

pfas@vlaanderen.be

Op deze webpagina's geeft de PFAS-opdrachthouder van de Vlaamse Regering een overzicht van de problematiek rond de vervuiling met persistente chemicaliën en de stand van zaken van de onderzoeken.

Gratis PFAS-bloedonderzoek voor omwonenden van 3M-fabriek in Zwijndrecht

- 📅 Bloedafnames in het najaar van 2022
- 📍 Meld u aan via het e-loket

Humaan biomonitoringsonderzoek: jongerenstudie omgeving 3M

- 📅 Voor jongeren geboren tussen 2006 en 2009
- 📍 In een omgeving van 5 km rond 3M

Nieuws

"Eet zo weinig mogelijk zelf gevangen vis uit de Westerschelde"

📰 Nieuwsbericht • 7 juni 2022

PFAS in zwevend stof en depositie: metingen in omgeving 3M en Zwijndrecht

📰 Nieuwsbericht • 1 juni 2022

Vlaanderen
verbeelding werkt

Rapporten

September
'21

April
'22

Vlaanderen
verbeelding werkt

Handelingskader voor beperking van de PFAS-verspreiding

Vlaanderen
verbeelding werkt

Tijdelijk Handelingskader

- Risicoladder :

- Hoger niveau – strengere maatregelen
- EFSA als lange-termijndoel

- Uitgewerkt voor bodem, grondverzet, bodemverbeterende middelen, water, lucht
- Aandacht voor BBT-principe (beste beschikbare technieken)
- Tijdelijk want veel nood aan bijkomend onderzoek
- Perspectief ‘milieubeleid’ + ‘preventieve gezondheidskundige benadering’
- Wisselwerking met EU-niveau (water, voeding, producten)
- Aanpak aan de bron blijft prioriteit

Voorstel tijdelijk handelingskader

- Bodem
- Grondwater
- Grondverzet
- Bodemverbeteraars
- Drinkwater
- Retour bemalingswater
- Lozing afvalwater
- Oppervlaktewater
- Zwem- en recreatiewater
- Lucht

Voorstel handelingskader bodem & grondwater

→ Toetsingswaarden/bodemsaneringsnormen

- Momenteel niet mogelijk om EFSA-2020 door te rekenen naar toetsingswaarden (owv hoge achtergrondwaarden)
- Voorzorgsbenadering

Toetsingswaarde vaste deel van de aarde

Bestemmingstype	I/II	III	IV	V
PFOS	3,8	3,8* /18	110	194 110
PFOA	4,3	4,3 /89	643	643

lagere waarden in woonzones met moestuin/kippen

Verstrenging toetsingswaarde PFOS bij 'industrie'

DAEB benadering:

- in welke mate is de omgeving van de locatie geïmpacteerd?
- Houdt rekening met aanpalende terreinen/kwetsbare locaties

Toetsingswaarden grondwater

- Europese limiet voor drinkwater
 - 0,1 µg/l voor som 20 PFAS;
 - 0,5 µg/l voor som alle PFAS
- Verstrenging** t.o.v. voorlopige BSN (0,12 µg/l voor PFOS en voor PFOA)
- DAEB benadering

VI
ver

→ aanzienlijk deel VBO's zal naar BBO doorstromen

→ Vlrebo aanpassingen nodig

Voorstel handelingskaders grondverzet en bodemverbeteraars

Grondverzet

- richtwaarde / waarde vrij gebruik :
 - **3 µg/kg ds** voor PFOS
 - **3 µg/kg ds** voor PFOA
 - **8 µg/kg ds** voor som van PFAS
- Wat betreft bouwkundig bodemgebruik: geen richtwaarde, wel lijst van niet-uitlooggevoelige toepassingen, oordeel eBSD
- Overeenkomstig Commissie Grondverzet

Bodemverbeteraars

- Voorstel aanpassing: voor afvalstoffen die in of als bodemverbeteraar of meststof gebruikt worden: **15 µg/kg ds** voor de som 20 PFAS uit de DW-richtlijn (0,1 µg/l)

Handelingskader drinkwater

- Europese drinkwaterrichtlijn
 - Som PFAS (som van 20 geselecteerde stoffen): 0,1 µg/l
 - Totaal PFAS (som van alle PFAS): 0,5 µg/l
- Normenkader uiterlijk januari 2023 in drinkwaterwetgeving
- In hotspots waar grondwater gebruikt wordt als drinkwater:
 - > 0,1 µg/l som 20 PFAS: advies om grondwater niet te gebruiken om te drinken, koken of voor voedselbereiding
 - 0,004 – 0,1 µg/l som 20 PFAS: risicogericht wordt bekeken of er *no regret*-maatregelen nodig zijn

Voorstel handelingskader retour bemalingswater

- Retour van bemalingswater geniet de voorkeur, met retour naar dezelfde watervoerende laag
- Noodzakelijk om steeds lokaal de beste piste af te wegen
- Concrete richtlijnen haalbaar voor retour van bemalingswater in PFAS-risicogebieden?

- Rekening houdende met de bestaande wetgeving, wordt voorgesteld om retour van bemalingswater standaard toe te laten indien voldaan is aan de volgende **voorwaarden**:
 - De retour gebeurt in dezelfde watervoerende laag.
 - Som PFAS 20 is lager dan **0,1 µg/l**.
 - Som van de kwantitatieve PFAS is lager dan **0,5 µg/l**.
- Retour van bemalingswater dat niet voldoet aan de deze voorwaarden kan **enkel in volgende geval**:
 - De retour gebeurt in dezelfde watervoerende laag
 - Retour binnen de grenzen van de betrokken IIOA (ingedeelde inrichting of activiteit) EN binnen de afpompingskegel van de bemaling
 - Som van de kwantitatieve componenten (inclusief PFOS en PFOA) is lager dan **0,5 µg/l**.

Vla
vert

Formele goedkeuring handelingskader nodig!

Handelingskader lozing afvalwater

- PFAS afvalwater moet zo ver mogelijk gezuiverd worden
 - Nu: **100 ng/l** - toekomst: verlaging naar **20 ng/l**
 - Onderzoek gestart naar BBT + welke verdergaande technieken zijn er nog (BBT+) + voor welke afvalwaterlozing zijn deze laatste haalbaar en afdwingbaar
 - Vergunningsvoorwaarden = locatiespecifieke inschatting volgens BBT: beste milieubescherming + technisch haalbaar + betaalbaar
- Lozing bedrijfsafvalwater:
 - lozingsvoorwaarden in de vergunning (ong. 30 bedrijven met bijz. lozingsnormen)
 - Departement Omgeving heeft bijstellingsprocedure opgestart voor bedrijven met bijzondere lozingsnormen: strengere lozingsnormen + beperking in de tijd
 - Parallel: voorstel tot aanpassing Vlarem uitgewerkt (in publieke consultatie)
 - Algemene bepalingen inzake het lozen van gevaarlijke stoffen verduidelijken: wanneer bijzonder lozingsnormen aanvragen?
 - Actualisatie van sectorale lozingsnormen

Verdere timing PFAS opdracht

•Midden juli:

- 3de tussentijds rapport aan VR met de resultaten van de afgeronde onderzoeken (januari – juli 2022)

•Eind december:

- Geactualiseerd PFAS-actieplan, met een visie, strategie en bijhorende KPI's
- Activiteitenverslag met een overzicht van de activiteiten en resultaten voor de periode april – december 2022
- Onderzoeksverslag aan de Vlaamse Regering met de resultaten van afgeronde onderzoeken en daaruit afgeleide beleidsaanbevelingen

Vlaanderen
verbeelding werkt

Vragen?

Vlaanderen
verbeelding werkt

PFAS inventarisatie brandweersites

Webinar voor lokale besturen

9 Juni 2022

Herbekijk de opname en de vragen en antwoorden op:

<https://www.vlaanderen.be/pfas-vervuiling/inventarisatie-en-onderzoeken-risicosites-pfas-vervuiling>

